

Тізімдер

Нөмірленбеген тізімдер.

** мәтін ** (unordered list – реттелмеген тізім)

Тізімнің әр жаңа элементін **** (list – тізім) тегінен бастау керек.

Computer Science;

Ақпараттық қауіпсіздік;

Ақпараттық жүйелер;

 тегінде **type** атрибутын
қолданамыз:

- - <ul type="disk"> ,
- - <ul type="circle"> ,
- - <ul type="square"> .

Бір қадам

Екі қадам

Үш қадам

Нөмірленген тізімдер.

** ... ** (ordered list – реттелген тізім)

Нөмірленген тізімдер, нөмірленбеген тізімдер сияқты орналасқан, бірақ жаңа элементті белгілейтін символдардың орнына цифрлар қолданылады.

Computer Science;

Ақпараттық қауіпсіздік;

Ақпараттық жүйелер;

Рим цифрімен берілуі

```
<OL type="I" start="2">
```

```
<LI>Computer Science; </LI>
```

```
<LI value="22">Ақпараттық қауіпсіздік;  
</LI>
```

```
<LI>Ақпараттық жүйелер; </LI>
```

```
</OL>
```

- **Start** атрибуты алғашқы нөмір мәнін өзгерте алады
- **Value** атрибуты тізім элементі нөмірінің нақты мәнін береді

Әріппен берілуі

```
<OL type="a">
```

```
<LI>Computer Science; </LI>
```

```
<LI>Ақпараттық қауіпсіздік; </LI>
```

```
<LI>Ақпараттық жүйелер; </LI>
```

```
</OL>
```

Анықтама тізімдері.

<DL> ... </DL>

Анықтама тізімдер басқа тізім түрлерінен өзгешелігі бар.

Анықтама

тізімінде тегінің орнына <DT>

(definition term — анықталынатын термин) және

<DD>

(definition definition — анықталынатын анықтама) тегтері

қоданылады.

<DL>

<DT>А </DT>

<DD>Алфавиттің бірінші әрпі </DD>

<DT>Б </DT>

<DD>Алфавиттің екінші әрпі </DD>

<DT>В </DT>

<DD>Алфавиттің үшінші әрпі </DD>

</DL>

<DL COMPACT>

Егер терминдер анықтамасы қысқаша
түсіндірілетін болса

■ Енгізілген тізімдер

- Кез келген тізімдегі элемент ішіне басқа да тізім түрлері енгізіліп, қабаттасқан тізімдер құрастырылуы да мүмкін. Бірақ мұндай қабатталған тізімдерді жиі қолдансақ, ол мәтінді экранға көпсатылы түрде шығарып, оның ұзындығын арттырып жібереді. Сондықтан оларды тек керек кезінде ғана қолданған дұрыс деп саналады.
- Қабатталып бір-біріне кірістіріліп орналасқан тізімдерді мәтін (кітапша) мазмұндары мен әртүрлі жоспарлар дайындауда қолданған тиімді болып табылады.

<DL>

<DT> Нөмірленбеген тізімдер </DT>

<DD> Нөмірленбеген тізім элементтері сол жақтан арнайы таңбамен белгіленіп, мәтін аздап оңға таман жылжып орналасады: </DD>

 элемент

 элемент

 элемент

<DT> Нөмірленген тізім жолдары </DT>

<DD> Нөмірленген тізім элементтері сол жақтан нөмірлер арқылы белгіленіп орналасады: </DD>

 1 элемент

 2 элемент

 3 элемент

<DT> Анықтау тізімдері </DT>

<DD> Мұндай тізімдер алдыңғы екеуінен күрделірек, бірақ оқуға ыңғайлы

<P> Тізімдерді бірінің ішіне бірін жазып қабаттастыруға болады, бірақ мүлде көп деңгейлер жасап, бұл тәсілмен тым әуестеніп кету қажет емес екені есте болсын. </P>

<P> Тізімдегі бір элемент ішінде бірнеше абзацтар тұруы мүмкін. Ондай абзацтар сол жақ шеттен бірдей қашықтыққа ығысып орналасады. </DD> </P>

</DL>

Логикалық стильдер

Логикалық стильді қолдануда құжат авторы, оқушы экранда не көретінін білмейді. Әртүрлі браузерлер сол бір белгіні логикалық стильде тәлкілейді. Кейбір браузерлер белгілерді ескермейді және логикалық стиль орнына қарапайым мәтінді көрсетеді.

Кең таралған логикалық стильдер.

- `<EM> ... </EM>` Ағылшынша `emphasis` - акцент.
- `<STRONG> ... </STRONG>` Ағылшынша `strong emphasis` - күшті акцент.
- `<CODE> ... </CODE>` Бастапқы мәтін фрагменті үшін қолдануға болады.
- `<SAMP> ... </SAMP>` Ағылшынша `sample` - нұсқа. Экранға программа болып шығатын хабарламаны көрсету үшін қолдануға болады.
- `<KBD> ... </KBD>`. Ағылшынша `keyboard` - клавиатура (пернетақта). Пернетақтадан енгізілетін мәтін үшін қолдануға болады.
- `<VAR> ... </VAR>` Ағылшынша `variable` - айнымалы. Айнымалы аттарын жазуға қолданылады.

■ Жылжымалы жолдар жасау

<MARQUEE> - </MARQUEE>

- <MARQUEE [ALIGN="align"]
[BEHAVIOR="behavior"] [BGCOLOR="#rrggbb]
- [DIRECTION="direction"] [HEIGHT="integer"]
[HSPACE="integer"]
- [LOOP="integer"] [SCROLLAMOUNT="integer"]
[SCROLLDELAY="integer"]
- [VSPACE="integer"] [WIDTH="integer"]> Кез
келген мәтін </MARQUEE>

- **ALIGN** — "жылжымалы" мәтінді жолдың жоғарғы шетіне, ортасына немесе төменгі шетіне туралап орналастыру параметрін береді және де ол мына мәндердің біреуін қабылдайды: TOP, MIDDLE, BOTTOM.
- **BGCOLOR** — фон түсін анықтайды, он алтылық RGB форматында немесе ағылшынша белгілі бір түс аты беріледі.
- **DIRECTION** — жол бойынша жылжу, яғни сырғу бағытын анықтайды, оның мүмкін мәндері: LEFT (солға), RIGHT (оңға) және оның мәні көрсетілмеген жағдайда, келісім бойынша LEFT мәні автоматты түрде іске қосылады. Екі жаққа да кезекпе кезек жылжыту үшін
- **BEHAVIOR=ALTERNATE** атрибуты қолданылады.
- **HEIGHT** — "жылжымалы жолдың" биіктігін пиксель (нүктелер) арқылы анықтайтын бүтін сан, оны пайызбен де (%) көрсетуге болады.
- **LOOP** — "жылжымалы жолдардың" қайталану санын анықтайтын бүтін сан, INFINITE (шексіздік) мәнін қабылдауы да мүмкін.
- **SCROLLAMOUNT** — жылжудың бір қадамында мәтіннің қанша пиксельге жылжитынын анықтайтын бүтін сан.
- **SCROLLDELAY** — екі сырғудың арасындағы интервалды миллисекундпен көрсететін бүтін сан.
- **WIDTH** — енін пиксель арқылы анықтайтын бүтін сан, оны пайызбен де (%) көрсетуге болады.

<CENTER>

<H2> Сырғымалы жолдар </H2> <HR>

<H3> <MARQUEE BGCOLOR= "yellow" DIRECTION = "RIGHT"
SCROLLAMOUNT = "10" SCROLLDELAY="200" WIDTH="90%"> Бұл
бірінші сырғымалы жол </MARQUEE> </H3>

<H4> <MARQUEE BGCOLOR= "Green" DIRECTION = "LEFT"
HEIGHT=30 SCROLLAMOUNT="10" SCROLLDELAY="100"
WIDTH="90%"> Бұл екінші сырғымалы жол </MARQUEE> </H4>

<HR> <H5> <MARQUEE BGCOLOR= "white" BEHAVIOR=alternate
SCROLLAMOUNT = "10" SCROLLDELAY="200" WIDTH="90%"> Бұл
үшінші сырғымалы жол </MARQUEE> </H5>